

Lesdoel

We maken een surprisegedicht op eindrijm.

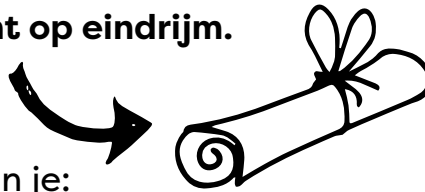
Uitleg

In een gedicht met eindrijm kun je:

→ elke tweede regel op de **vorige** laten rijmen.

→ de regels **om en om** laten rijmen.

Je kunt ook sommige regels niet laten rijmen.

Speel met eindrijm

1 De regels met dezelfde kleur rijmen.

rijmwoorden

- kikker
- dikker
- knikker
- prikker
- sticker
- beest
- feest
- leest
- meest
- sjeest

om en om

- Ik vroeg om een knikker
- maar ik denk dat oma slecht leest.
- Want ze las 'kikker',
- dus kreeg ik een groen beest.

op de vorige regel

- Ik denk dat oma slecht leest,
- want ik kreeg een groen beest.
- Oma las 'kikker',
- terwijl ik vroeg om een knikker.

Maak het gedicht af. Speel met eindrijm.

om en om

● *Jij houdt van* _____

● _____

● _____

● _____

op de vorige regel

● *Jij krijgt een* _____

● _____

● _____

● _____

Verzamel ideeën voor je surprisegedicht

- 2 • Schrijf de naam van degene voor wie je het gedicht schrijft in het midden.
- ✎ • Noteer de vijf woorden die het eerste bij je opkomen als je aan die persoon denkt. Je kunt ook nog woorden noteren die passen bij het cadeau.
- Bedenk bij elk woord enkele rijmwoorden. Schrijf op.
- Omcirkel rijmwoorden die passen bij degene voor wie je het gedicht schrijft

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

naam: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

A

K

Schrijf je gedicht met als rijmvorm 'op de vorige regel'

- 3 • Kies uit de woordspin een omcirkeld woord. Schrijf dat in het gele blok op de eerste regel.
- ✎ • Schrijf een dichtregel en laat die eindigen op dat woord.
- Kies een rijmwoord bij regel 1. Schrijf dat in het gele blok op de 2^e regel.
- Schrijf de tweede dichtregel en laat die eindigen op het rijmwoord.
- Surprisegedichten hebben vaak evenveel klankgroepen. Lees de regels die je hebt opgeschreven zachtjes in jezelf. Lopen ze lekker?
- Maak de rest van het surprisegedicht op dezelfde manier.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Maak je liever een gedicht met een andere rijmvorm? Dat mag natuurlijk ook!

Handleiding · Extra Les · Surprisegedicht

Leerkrachtdoel

Taalbeschouwing

- De leerlingen spelen met eindrijm.

Schrijven

- Ik stimuleer de leerlingen ideeën te verzamelen voor hun gedicht.
- Ik stimuleer de leerlingen een surprisegedicht te maken.

Materialen

- 1 werkblad per leerling
- optioneel: (online) rijmwoordenboek

Organisatie

- **Optionele stap:** Koppel het schrijven van het surprisegedicht aan het trekken van lootjes in de klas. De leerlingen kunnen hun surprisegedicht dan daadwerkelijk gebruiken voor hun surprise.
- De les duurt ongeveer 45 minuten

Vooraf

- Vertel wanneer en waarom mensen surprisegedichten maken.
- Noem de kenmerken van een surprisegedicht:
  - het hoort bij een cadeau en een zelf geknutselde surprise
  - het gaat over degene voor wie de surprise is
  - het bevat vaak eindrijm
  - en de dichtregels hebben vaak hetzelfde ritme/aantal klankgroepen.
- Verken of herhaal met de leerlingen wat eindrijm is.
→ op het werkblad van de leerling staat ook een korte uitleg

Activiteiten

Activiteit 1 · Werkblad · Spelen met eindrijm

- Laat de leerlingen oefenen met spelen met eindrijm:
om en om en op de volgende regel.

Activiteit 2 · Werkblad · Verzamelen

De leerlingen verzamelen hun ideeën voor een surprisegedicht in een woordspin. Ze bepalen eerst voor wie ze hun gedicht schrijven en wat past bij die persoon (of bij een cadeau voor die persoon). Daarna bedenken ze rijmwoorden bij de associaties die ze hebben opgeschreven. Tot slot kiezen de leerlingen woorden die ze willen gebruiken in hun surprisegedicht.

Activiteit 3 · Werkblad · Een surprisegedicht maken

- De leerlingen beginnen steeds met het noteren van een woord aan het eind van een regel. Daarmee maken ze een dichtregel. Daarna zoeken ze daar een rijmwoord bij voor de volgende regel.
- Tussendoor lezen ze in zichzelf de opgeschreven regels om te kijken of het ritme lekker loopt.
- Bij de opdracht op het werkblad rijmt **elke tweede regel op de vorige**. U kunt de leerlingen ook uitdagen om de dichtregels **om en om** te schrijven.

Activiteit 4 · Presenteren (optioneel)

Laat de leerlingen hun surprisegedichten aan elkaar voordragen. Bijvoorbeeld tijdens de surpriseochtend op 5 december!

WIL JE VAKER OP EEN LEUKE MANIER BEZIG ZIJN MET TAAL?

Deze lessuggestie hoort bij Taaljacht: een aansprekende methode voor taal, spelling & grammatica. Voor groep 4 t/m 8.

zwijsen.nl/taaljacht

zwijsen Breng leren tot leven